

Billeder og noter til "Invasivt foredrag" - om invasive arter i Danmark.

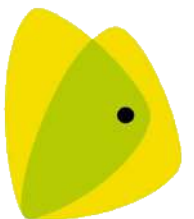
Hvad er det der gør dem til invasive? Hvilken skade gør de? Hvordan bekæmpes de smartest?

Af Bjørn Petersen, Bjørns Naturtjeneste
<https://bjørnus.dk/>

og

<https://www.facebook.com/bpnatur>

(foredraget var bestilt, men blev udskudt / aflyst.
Nu har jeg skrevet tekster til billederne.
Spørg gerne, hvis I vil vide mere.)

Hvad er det der gør dem til invasive? Hvilken skade gør de? Hvordan bekæmpes de smartest?

Desværre er mennesket aktuelt den værste invasive art på kloden. Endnu ikke på andre planeter, men vent og se ?

Der er flere grunde. Vi er -som de fleste invasive arter- "generalister", dvs ikke stærkt specialiserede til bestemte miljøer. Vi kan klare de fleste.

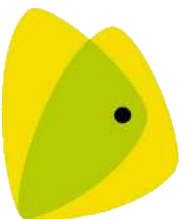
Især pga af utrolig tilpasningsevne, der hænger sammen med vore (for?) store hjerner, vor evne til at holde på redskaber, og vel især med vor helt specielle evne til at udvikle abstrakte SPROG.

En anden grund er måske et medført talent for *AGGRESSIVITET*. Den har hjulpet os til at udkonkurrere de efter sigende meget mere fredelige neandertalere (eller er dét mon bare en romantisk indbildning?).

Og den er konstant blevet bevaret i evolutionens løb:

Selvom aggression måske ikke er i artens (eller nogens?) *interesse* som sådan, så bevares den i evolutionen fordi afkommet af dem, der dræber og undertrykker andre jo desværre statistisk overlever længere.

Aggressionerne styrkes måske ekstra ved at vore måske for store hjerner er gode til at udvikle paranoide ideer.

Bjørn Petersen - DN Roskilde

Til venstre dominerer brændenælder, til højre mælkebøtter.
Ingen af dem er *invasive*, men begge opleves irriterende, selvom de har deres kvaliteter.

Den store forskel er at der bliver slået regelmæssigt til højre.

Når en (invasiv eller problematisk eller bare dejlig) art klarer mosten klart bedre end de andre på stedet, bliver den dominerende.

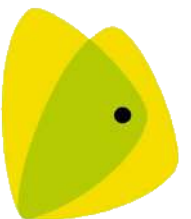
Både nælder og bøtter er gode til at udnytte overgødskning.
Nælderne kan holde bøtterne nede med deres skygge – men hvis arealet slås, holder bøtterne skansen: De tåler slåning bedre.

Næste foto:

Den fine engkarse tåler ikke overgødskning så godt som de fine mælkebøtter.

Her har en tåbelig landskabsarkitekt foreskrevet at engen skulle have NPK-gødning.

Så engkarsen er begyndt at blive udkonkurreret. Ærgerligt.

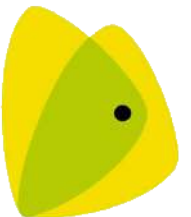
En klassisk invasiv art.

Kæmpebjørneklo.

Den eneste, der for tiden håndhæves en form for lovgivning imod.
(Bortset fra nogle få arter, der ikke må sælges – fra 2022 rynket rose).

Nu kommer der en stribe fotos af dem

af en bestemt grund.

Bjørn Petersen - DN Roskilde

BJØRNS NATURTJENESTE

NATURVEJLEDER OG NATURPLEJER BJØRN PETERSEN

Naturvejledning og naturpleje

Kæmpebjørneklo

Tekst, billeder og film

Blog

Persondata

[Bjørns Naturtjeneste](#) » Kæmpebjørneklo

Kæmpebjørneklo

Kæmpebjørneklo er mit speciale. Jeg har i over 20 år mere eller mindre arbejdet med Kæmpebjørneklo. Hovedsageligt i Roskilde kommune, men også i andre kommuner. Jeg er meget forpligtet!

Se også [facebookgruppen](#)

4 grundprincipper:

- 1 **Ingen nye frø** (ellers bliver der flere planter fremover)
- 2 **Fokus på skel, vandløb og yderkanter** (så smittes ingen nye steder)
- 3 **Læg en plan** (så går det nemmere og hurtigere)
- 4 **Spørg Bjørn** – Få reel viden, undgå ærgrelser. Der er mere at lære

virosa3@gmail.com

2982 6512 alle dage mellem 10 og 20

Timing året rundt

Sikkerhed og farer

En god plan

Metoder – kort fortalt

Hvordan ser de ud?

Hvor kommer de fra?

Mere viden

pe, rådgive og føre tilsyn.

vedtaget [denne indsatsplan](#) som

[Roskilde](#)

<https://bjornus.dk/>

Kæmpe Bjørneklo i Roskilde Åben gruppe

Medlem ▼

+ Inviter

Kæmpe Bjørneklo i Roskilde

Administrator · 23. juli 2019 · 🌐

Mindful i pilekrattet.

Dejlig aftenfred, hvis man som jeg er så heldig å ha et job med kæmpebjørneklo, eller måske selv eje en bevoksning. Eller kende nogen, der gør.

Det kan blive helt meditativt at spotte planterne mellem tagrør mm og grave dem op en for en.

Tilslidst har man løst et problem imens sindet fik ro.

Om

Her kan alle dele spørgsmål, oplysninger, billeder, ... kæmpebjørneklo på Midtsjælland. Vil man dele noget med en ekspert... [Se mere](#)

🌐 Offentlig

Alle kan se, hvem der er med i gruppen, samt d

👁 Synlig

Alle kan finde denne gruppe.

📍 Roskilde, Denmark

👤 Generelt

1 kommentar Set af 10

Bjørn Petersen – Bjørns Naturtjeneste

Min

(= Bjørns Naturtjenestes)

interesse for invasive arter begyndte tilfældigt og fortsatte gradvist mindre og mindre tilfældigt.

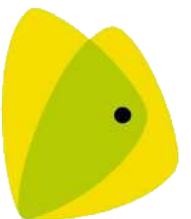
I en årrække har min hovedindtægtskilde været kæmpebjørneklo. Bekæmpelse, rådgivning og tilsyn.

Der florerer masser af dårlige råd og halvt eller helt misforståede forestillinger. Som bliver genfortalt om om igen.

Mit netsted, bjornus.dk giver klar besked om sandt og falsk.

Og rigtige rigtigt gode råd,

ikke mindst advarsler mod nogle af de værste forkerte råd.

Hvis en invasiv art =

en art, der kommer med mennesker til nyt land, hvor den klarer sig godt på bekostning af den natur, der var i forvejen,

SÅ har **bøgen** været en af de værste invasive arter i Danmark.

Vore forfædre hjalp bøgen nordpå i bronzealder og sagntid og hjalp den til at klare sig – fordi den passede så godt til vore dejlige svin.

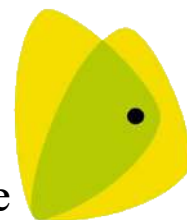
Inden da var vore østdanske skove en skøn lysåben naturskov med fx eg, birk, lind og verdenstræet ask.

Bøgen ændrede landskabet totalt: gjorde skovene mørke og rige på svin - og langsomt men sikkert sig selv til nationaltræ.

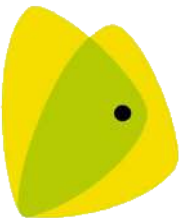
Derfor regnes bøgen IKKE for invasiv i Danmark.
Den *har* fået indfødsret.

Ligesom baconsvinet

Bjørn Petersen - DN Roskilde

Der er også noget med **hassel**:

Hassel har en

meget lang historie i Danmark - og det er i sig selv mistænkeligt:

Relativt tidligt efter istiden blev hassel

(med sine tunge frø, nødderne)

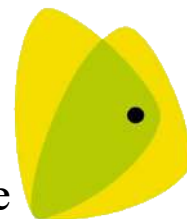
meget talrig, ligesom typiske pioner-træarter som birk, asp og fyr med lette nemt vindsprede frø.

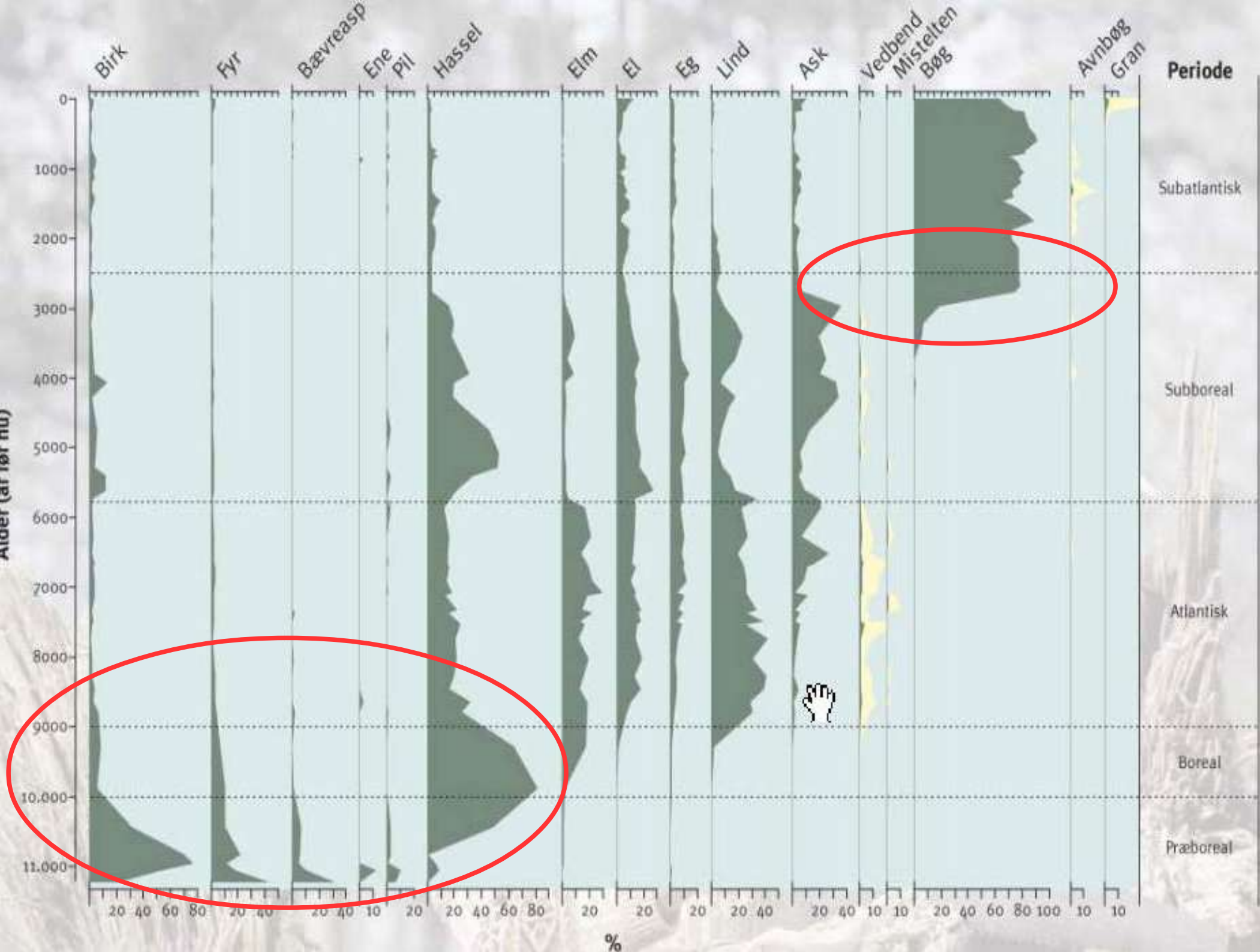
Hvorfor?

Den bedste forklaring er nok at jægere sydfra simpelthen havde nødder med på deres sommerekspeditioner til de rige danske jagtmarker.

Og SELVFØLGELIG var de smarte nok til at så en masse - så der var noget at høste på fremtidige ekspeditioner.

Nemmere end at slæbe al provianten med.

(Det var bare et enkelt eksempel på et "pollendiagram").

Pollendiagrammer er en genial metode til at regne ud, hvordan landet har været bevokset:

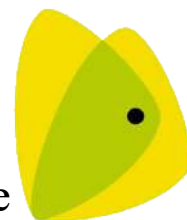
Man "tæller bare" de mikroskopiske pollenkorner i gamle lag af fx skovmoser og søbunde.

Det er selvfølgelig meget mere kompliceret og med mange støttevidenskaber.

Men det fungerer rigtig godt, og Danmarks vegetationshistorie er ret godt analyseret.)

Betragt det næste billede godt.

"Æren er det fejreste træ i skoven".

Bjørn Petersen - DN Roskilde

”Æren er det fejreste træ i skoven”.

Og ær er et dansk navn for ahorn (*Acer pseudoplatanus*).
Den kaldes også *von Langens fodspor*,
fordi den blev indført til Danmark sent i 1700-tallet af den tyske
forstkyndige Johann Georg von Langen.

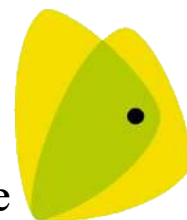
Formålet var at eksperimentere med nye skov-afgrøder,
og ær er udmærket til gavntræ og trives glimrende i Danmark.

Så glimrende at de spreder sig invasivt på fede østdanske jorder til
stor skade for biodiversiteten – som der er enormt lidt af i ær-skov.

Den står ikke på *den officielle liste over invasive arter*, men i mange
danske skove fungerer den som gift på det biologiske mangfold.

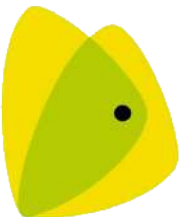
Især er det påfaldende så få svampe, man finder i en ær-domineret
skov.

Og så tæt, mørk, besværlig og kedelig, den er.

den officielle liste over invasive arter,
hvad med den?

Jo, se bare. Her kommer lidt klip fra officiel oplysning:

Hvilke arter er invasive?

De fleste kender måske kæmpebjørneklo, rynket rose (eller hybenrose) og mårhund, men der findes ialt 136 invasive arter i Danmark.

Hvad er en invasiv art?

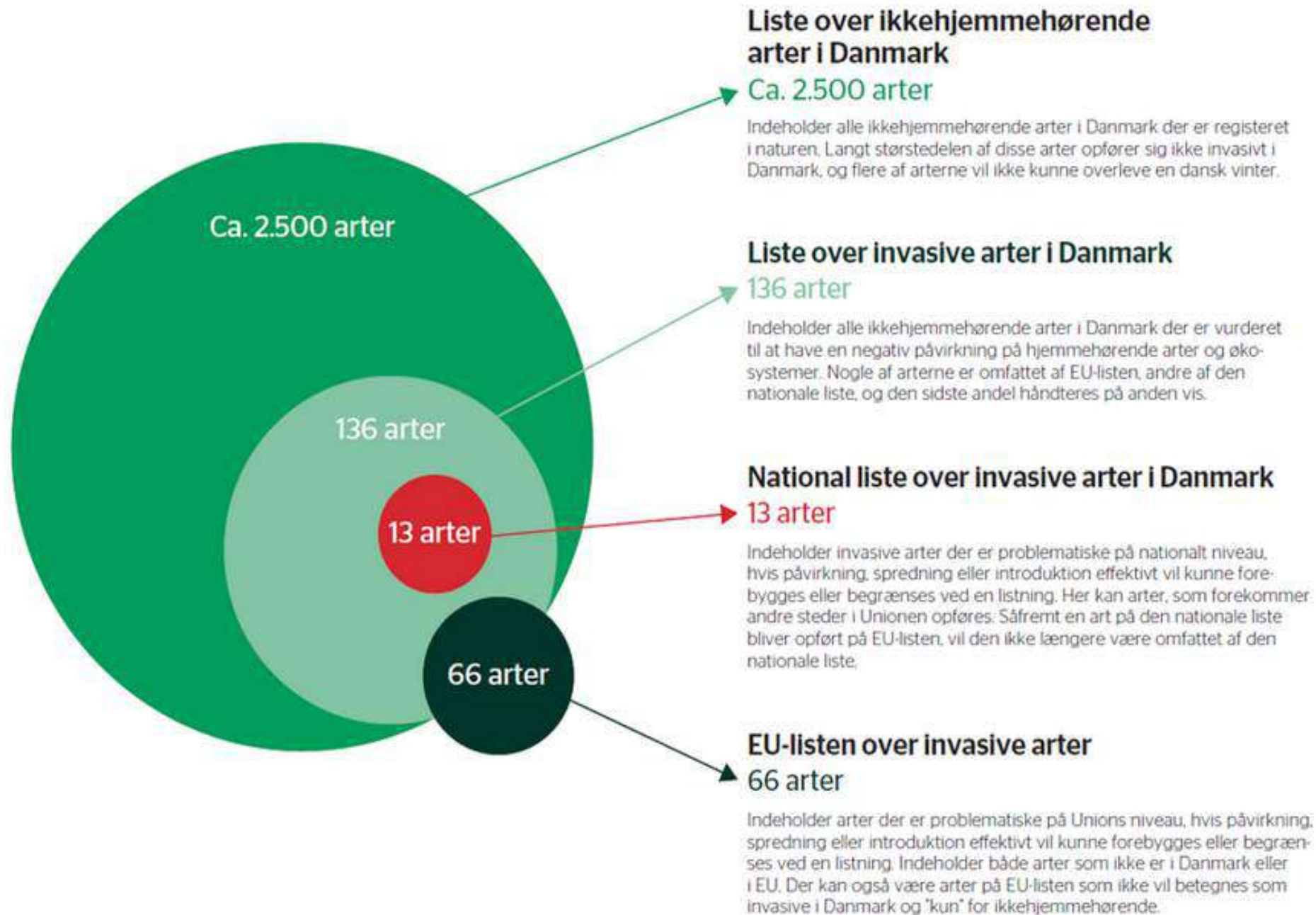
Invasive arter er dyr og planter, der spredes til områder, som de ikke selv ville kunne sprede sig til, og som samtidig har en negativ effekt på den oprindelige biodiversitet.

ARTER

[Hvis du har set en invasiv art i naturen, så meld dit fund ind i Arter.](#)

I Danmark er der vedtaget en national liste over invasive arter. De invasive arter på den nationale liste er omfattet "*Bekendtgørelsen om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter*" og der gælder en række forbud mod bl.a. salg, import og udsætte de invasive arter i naturen.

Den nationale liste over invasive arter omfatter følgende arter:

Almindelig vandpest (*Elodea canadensis*)

Canadisk gyldenris (*Solidago canadensis*)

Sildig gyldenris (*Solidago gigantea*)

Glansbladet hæg (*Prunus serotina*)

Japansk pileurt (*Reynoutria japonica*)

Kæmpe-pileurt (*Reynoutria sachalinensis*)

Hybrid-pileurt (*Reynoutria bohemica*)

Kap balsamin (*Impatiens capensis*)

Småblomstret balsamin (*Impatiens parviflora*)

New zealandsk korsarve (*Crassula helmsii*)

Stor andemads-bregne (*Azolla filiculoides*)

Rynket rose* (*Rosa rugosa*)

Galizisk sumpkrebs/Tyrkerkrebs (*Astacus leptodactylus*)

Almindelig vandpest (*Elodea canadensis*)

Canadisk gyldenris (*Solidago canadensis*)

Sildig gyldenris (*Solidago gigantea*)

Glansbladet hæg (*Prunus serotina*)

Japansk pileurt (*Reynoutria japonica*)

Kæmpe-pileurt (*Reynoutria sachalinensis*)

Hybrid-pileurt (*Reynoutria bohemica*)

Kap balsamin (*Impatiens capensis*)

Småblomstret balsamin (*Impatiens parviflora*)

New zealandsk korsarve (*Crassula helmsii*)

Stor andemads-bregne (*Azolla filiculoides*)

Rynket rose* (*Rosa rugosa*)

Galizisk sumpkrebs/Tyrkerkrebs (*Astacus*)

Udbredelse

Almindelig vandpest stammer oprindeligt fra Nordamerika. I Danmark fandtes den første gang i naturen i 1870 i Sønderjylland. Den er en hyppigt anvendt akvarieplante og har spredt sig til naturen ved, at folk har tømt indholdet af deres akvarier ud i søer og åer.

Udseende

Almindelig vandpest er en 0,2-2 m lang vandplante tilhørende frøbidfamilien (Hydrocharitaceae).

Stænglen er spinkel, grenet og oftest rodfæstet til søbunden. Den klarer sig dog også fint løsrevet og fritflydende.

Bladene er mørkegrønne, tynde og fint tandede med but til afrundet spids. De er 10-30 mm lange og 1,5-3,5 mm brede og sidder tæt i små kranser. Blomsterne er hvidlige-lysviolette og 3-4 mm brede. Blomster har tre kronblade og sidder på tynde stilke, som er hævet over vandoverfladen. Almindelig vandpest blomstrer fra juli til september.

Forvekslingsmuligheder

Almindelig vandpest kan forveksles med [småbladet vandpest](#) (*Elodea nuttallii*), men den har spidse blade, som er meget smallere.

Formering

Almindelig vandpest er tvebo med særskilte hanplanter og hunplanter, men forekommer kun som hunplante i Danmark og i Norden. Den spredes derfor vegetativ. Små stængelstykker kan hurtigt gro ud til nye planter eller afrevne stængelstykker kan flyde med strømmen og udvikle sig til nye store planter.

Voksested

Almindelig vandpest er en almindelig plante i søer, damme, åer, spildevandstekniske anlæg o. lign. Almindelig Vandpest er meget tolerant over for eutrofiering, men tåler ikke, at dens blade bliver tilgroet med epifytiske alger, således at dens fotosyntese hæmmes.

Hvis du vil vide mere

[Artsdatabanken faktaark](#) (norsk)

Vandpest. Foto: Kristian Peters, Wikimedia Commons. GNU FDL

Vidste du...?

Almindelig vandpest har fået sit navn, fordi den hurtigt kan dominere en hel sø.

En invasiv art

Almindelig vandpest anses for værende en invasiv plante, der er umulig at udrydde totalt.

[Læs mere om invasive arter](#)

Hvorfor uønsket?

Almindelig vandpest kan i løbet af meget kort tid dække hele vandfladen af og dermed forhindre sollyset i at trænge ned i en sø. Det medfører, at bundvegetationen dør, samtidig med, at der sker en ophobning af døde vandpestplanter på bunden.

Status for bekæmpelse

Arten er almindelig i Danmark og vanskelig at udrydde lokalt. Den vil ikke kunne udryddes i Danmark.

[Bekæmpelse af almindelig vandpest](#)

De rødmarkerede er landplanter

Almindelig vandpest (*Elodea canadensis*)

Canadisk gyldenris (*Solidago canadensis*)

Sildig gyldenris (*Solidago gigantea*)

Glansbladet hæg (*Prunus serotina*)

Japansk pileurt (*Reynoutria japonica*)

Kæmpe-pileurt (*Reynoutria sachalinensis*)

Hybrid-pileurt (*Reynoutria bohemica*)

Kap balsamin (*Impatiens capensis*)

Småblomstret balsamin (*Impatiens parviflora*)

New zealandsk korsarve (*Crassula helmsii*)

Stor andemads-bregne (*Azolla filiculoides*)

Rynket rose* (*Rosa rugosa*)

Galizisk sumpkrebs/Tyrkerkrebs (*Astacus*)

Udbredelse

Almindelig vandpest stammer oprindeligt fra Nordamerika. I Danmark fandtes den første gang i naturen i 1870 i Sønderjylland. Den er en hyppigt anvendt akvarieplante og har spredt sig til naturen ved, at folk har tømt indholdet af deres akvarier ud i søer og åer.

Udseende

Almindelig vandpest er en 0,2-2 m lang vandplante tilhørende frøbidfamilien (Hydrocharitaceae).

Stænglen er spinkel, grenet og oftest rodfæstet til søbunden. Den klarer sig dog også fint løsrevet og fritflydende.

Bladene er mørkegrønne, tynde og fint tandede med but til afrundet spids. De er 10-30 mm lange og 1,5-3,5 mm brede og sidder tæt i små kranser. Blomsterne er hvidlige-lysviolette og 3-4 mm brede. Blomster har tre kronblade og sidder på tynde stilke, som er hævet over vandoverfladen. Almindelig vandpest blomstrer fra juli til september.

Forvekslingsmuligheder

Almindelig vandpest kan forveksles med [småbladet vandpest](#) (*Elodea nuttallii*), men den har spidse blade, som er meget mindre.

Formering

Almindelig vandpest er tvebo med særskilte hanplanter og hunplanter, men forekommer kun som hunplante i Danmark og i Norden. Den spredes derfor vegetativ. Små stængelstykker kan hurtigt gro ud til nye planter eller afrevne stængelstykker kan flyde med strømmen og udvikle sig til nye store planter.

Voksested

Almindelig vandpest er en almindelig plante i søer, damme, åer, spildevandstekniske anlæg o. lign. Almindelig Vandpest er meget tolerant over for eutrofiering, men tåler ikke, at dens blade bliver tilgroet med epifytiske alger, således at dens fotosyntese hæmmes.

Hvis du vil vide mere

[Artsdatabanken faktaark](#) (norsk)

Vandpest. Foto: Kristian Peters, Wikimedia Commons. GNU FDL

Vidste du...?

Almindelig vandpest har fået sit navn, fordi den hurtigt kan dominere en hel sø.

En invasiv art

Almindelig vandpest anses for værende en invasiv plante, der er umulig at udrydde totalt.

[Læs mere om invasive arter](#)

Hvorfor uønsket?

Almindelig vandpest kan i løbet af meget kort tid dække hele vandfladen af og dermed forhindre sollyset i at trænge ned i en sø. Det medfører, at bundvegetationen dør, samtidig med, at der sker en ophobning af døde vandpestplanter på bunden.

Status for bekæmpelse

Arten er almindelig i Danmark og vanskelig at udrydde lokalt. Den vil ikke kunne udryddes i Danmark.

[Bekæmpelse af almindelig vandpest](#)

Vejledning til bekæmpelse af Almindelig vandpest

Almindelig vandpest (*Elodea canadensis*) er en overordentlig svær plante at bekæmpe, og det vil ikke være muligt at bekæmpe den nationalt i Danmark. Også lokalt vil den være vanskelig at bekæmpe. Der er dog enkelte, men drastiske og arbejdskrævende muligheder.

Noget af det vigtigste er at forsøge at forebygge yderligere introduktioner ved ikke at tømme akvarier ud i søer og åer.

Bekæmpelsesmetoder

Tildækning

En mulig bekæmpelsesmetode er at tildække planterne med f.eks. sort plastik så lyset ikke kan trænge igennem. Den store ulempe ved dette er, at man højst sandsynlig også vil komme til at dække andre planter og alger til, så disse også vil dø.

Sænkning af vandstanden

I søer og f.eks. spildevandsanlæg kan en mulighed være at sænke vandstanden for at udtørre planterne eller udsætte dem for frost. Hvorvidt behandlingen er succesfuld afhænger af graden af udtørring, lufttemperaturen (det er optimalt med frost lige efter dræningen) samt hvorvidt der er snedække. Denne metode er uhensigtsmæssig da indgrebet vil have betydning for hele søens økosystem. Sænkning af vandstanden kan kræve tilladelse efter §3 i naturbeskyttelsesloven.

- [Beskyttede naturtyper - §3](#)

Mekanisk bekæmpelse

Mekanisk bekæmpelse bør kun foretages ved stor bestandstæthed og når der ikke er nogen risiko for spredning til andre vådområder. Dette er meget vigtigt da planten har en fantastisk evne til at regenerere, og selv små afrevne stængelstykker kan vokse sig til store nye planter. Derfor frarådes det generelt at foretage mekanisk bekæmpelse af arten, da dette stik imod formålet kan fremme spredning af arten.

Hvis du vil vide mere

- [Almindelig vandpest](#)
- [Artsdatabanken faktaark](#) (norsk, pdf)

Carolina Cabomba

Vandnet

Vandhyacinth

Stor andemadsbregne

Der er flere end dem på listen!

Vandremusling

Signalkrebs

.....

Sortmundet kutling

Amerikansk ribbegople

Butblæret sargassotang

Stillehavsøsters

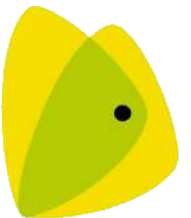
Bjørn Petersen - DN Roskilde

TV2 Lorry beretter om bekæmpelsen af den sydamerikanske vandplante Carolina Cabomba, der i længere tid har kvalt andet liv i Fiskesø i Hedeland Naturpark

Læs TV2 Lorrys artikel her:

<https://www.tv2lorry.dk/tv2dk/sort-plastik-daekker-populaer-fiskesoe>

Poul Evald Hansen ▸ Dansk Botanisk Forening

4. januar · 🌐

...

Årets vandplante - ?

Vandnet - *Hydrodictyon reticulatum* - er en særpræget grønalge med lange stavformede celler, der danner et net, der ligner de net, man tidligere kunne købe appelsiner i i supermarkederne. Den har været kendt fra Gentofte Sø, og jeg troede egentlig, at det ar var en rentvandsart med hang til klare alkaliske søer.

Men de sidste år har den optrådt i søer i Albertslunds Våde-Enge-projekt i Kongsholmparken, som nok er alkaliske, men bestemt ikke renvandede (de tager vand fra befæstede arealer i kommunen). Der har været tale om masseforekomster, og set på afstand troede jeg først, det var trådalger.

Vandnet er globalt udbredt, og siges at optræde invasivt nogle steder. Jeg ved ikke, om den har været i Danmark i længere tid, eller om den er kommet ud i vores natur ved at folk har tømt deres akvarier ud i søer. Den er med sit smukke net også en anvendelig akvarieplante. På samme vis har vi fået flere nye vandplanter i vores flora: Almindelig og Smalbladet Vandpest, *Cabomba caroliniana* m.v.

Læs lidt mere om den her: <https://www.naturbasen.dk/art/9094/vandnet>

👍 Du, Kirsten Lehrmann Madsen, Michael Stoltze og 85 andre

22 kommentarer

Hvornår skal man bekymre sig?

Bjørn Petersen - DN Roskilde

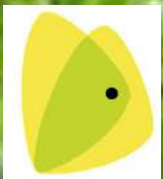

Stor andemadsbregne

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Vandbregne skønnes, at have en lav påvirkning af økosystemet. Der kendes ét dansk eksempel på en større forekomst, da en varm vinter 1989-1990 efterfulgt af en varm sommer/efterår, forårsagede en masseopblomstring i Nordkanalen i Lammefjorden der var så massiv, at Rørhønsene gik rundt på dem⁴. Potentielt kan kombinationen af udskygning og forrådnelse af blade og rødder i det anerobe miljø, der opstår når store plamager af Vandbregne dækker vandoverfladen, gøre det svært for alle akvatiske organismer i fødekæden at overleve. Lugtgener, misfarvning og ændrede strømforhold kan sænke vandkvaliteten. Endelig kan vandtabet øges ved evaporation².

Økonomiske effekter: 1 (lav). I Danmark findes der ikke eksempler på økonomiske effekter. Der findes dog udenlandske eksempler på, at husdyr og vildt er døde af tørst, da de har nægtet at drikke vand inficeret med Vandbregne. Andre er druknet, idet de forvekslede Vandbregne-plamager med fast grund².

I Sydafrika forårsagede tætte bestande i vandreservoirer, at vandstrømmen sænkedes, og der var økonomiske tab for landbrug (71%), rekreation (24%) og kommune (5%). Vandbregne blev opgjort til at koste 589\$ årligt per hektar².

Plukkeaksjon stillehavsøsters 2017 - tjen inntil 20 000 kr ...

www.statsforvalteren.no

3840 × 2160

[View image](#)

Plukkeaksjon stillehavsøsters 2017 - tjen inntil 20 000 kr ...

www.statsforvalteren.no

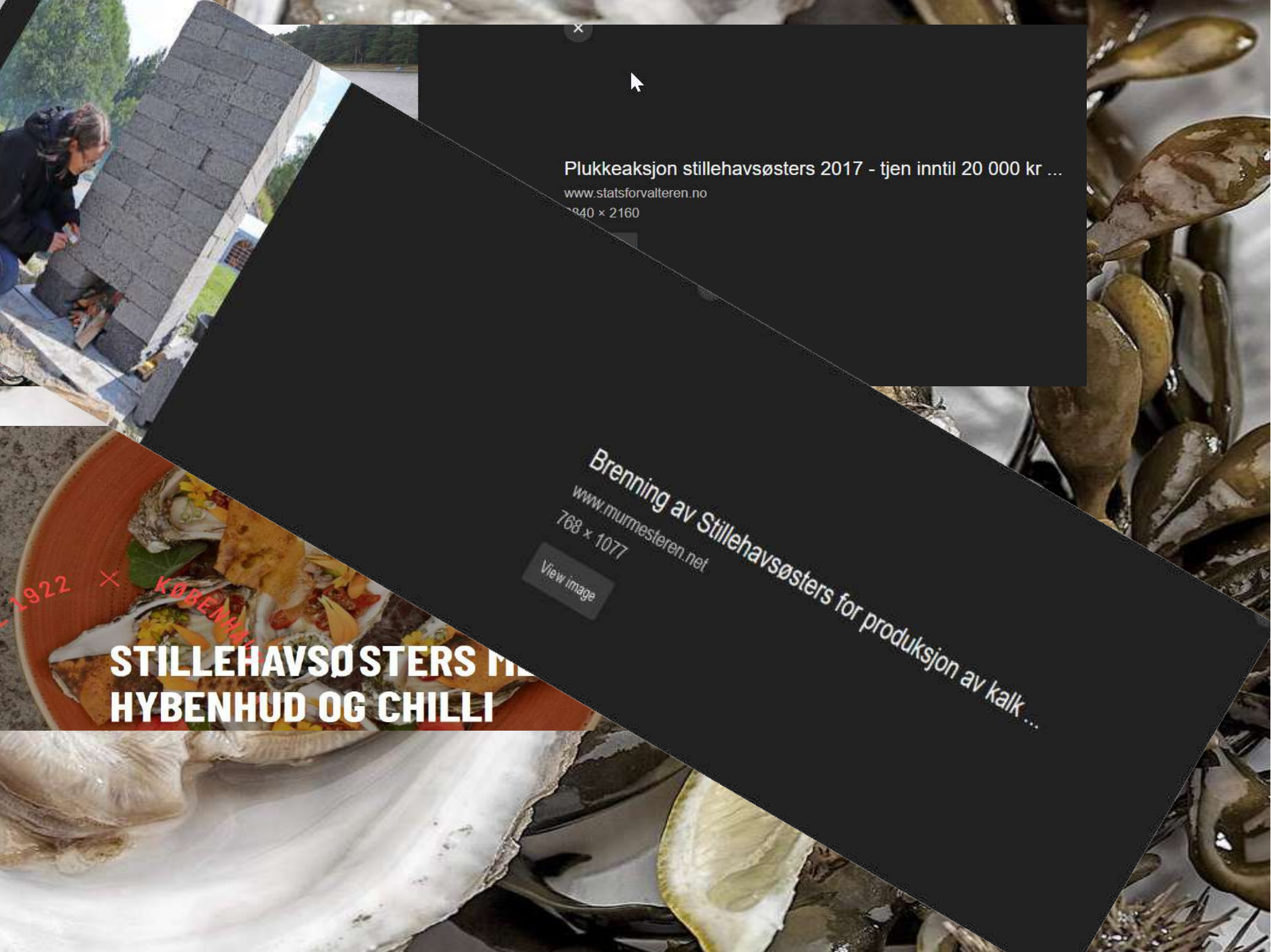
3840 × 2160

[View image](#)

**STILLEHAVSØSTERS MED
HYBENHUD OG CHILLI**

Plukkeaksjon stillehavsøsters 2017 - tjen inntil 20 000 kr ...

www.statsforvalteren.no

840 × 2160

Brenning av Stillehavsøsters for produksjon av kalk ...

www.murmesteren.net

768 × 1077

[View image](#)

1922 × KØBENHAVN
**STILLEHAVSØSTERS MED
HYBENHUD OG CHILLI**

Kæmpebjørneklo + rundlobet og hårfrugtet (men grønblomstret + almindelig er IKKE problemer)

Ær (ahorn)

Fallopia (Japan-pileurt og kæmpe-pileurt og deres hybrider)

Rynket rose

Hestehov (tordenskræppe)

Gyvel

Glansbladet hæg

”Pøbelgran” – sitka

Havtorn

Bynke-ambrosie

Eng-brandbæger og vår-brandbæger

Pastinak

(Hassel, birk, rødell,)

Ørnebregne

Skvalderkål

Havepest

Ramsløg

Vedbend

Italiensk arum

Svampe? (skimmel og diverse rust- og brand- etc Og andre ”plantesygdomme”)... Men ellers???

Lund-gylden

Bjerg-rørhvene

Horsetidsel

Udlandet..... ! Fx Azorerne.

Eksempler på ”**probleplanter**”
om de så er på den officielle liste eller ej.
Flere af dem er omdiskuterede.

Ær dækker skovbunden så hverken svampe, urter eller andre træer får en chance. Ejheller de dyr, der skulle ha levet af andre arter.

Fallopia (invasive "pileurt"-arter) kan sende deres rhizomer (jordstængler) gennem betonfundamenter

Fallopia (invasive "pileurt"-arter) kan sende deres rhizomer (jordstængler) gennem betonfundamenter.
Her har de fået noget gift, så nu stopper det nok.

Man anbefaler også at dække dem med kraftig sort plast i en årrække og fjerne dem, der kommer op udenfor afdækningen.
Det er dyrt og langsomt - og i modsætning til ansvarlig pensling med RoundUp, så dræber det ALLE planter uder plasticen.

Den smukke rød hestehov / pestilensurt / tordenskræppe skaber også problemer for anden biodiversitet

De skygger det meste andet ud.

Dog ikke veletableret kæmpebjørneklo!

A photograph showing a field of large, green, leafy plants, possibly a type of knotweed, growing in a field. The plants are arranged in rows, and there are significant gaps between them where the soil is exposed. The soil appears dark and eroded, with some bare patches visible. In the background, there are some bare, thin branches of trees or shrubs. The overall scene suggests a field that has been cleared or is in a state of transition, with the plants growing in a way that exposes the soil.

Og de får jord til at blottes, så den eroderer væk vinter og forår – ned i åerne, fx.

Bjørn Petersen - DN Roskilde

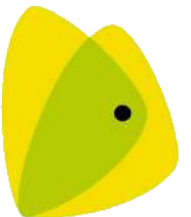

Lund-gylden

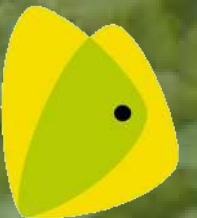
En "ny" problemart i spredning.

Typisk er problemarter nogle år om at udvikle sig problematisk – af flere grunde, både "gradvis spredning og naturalisering"

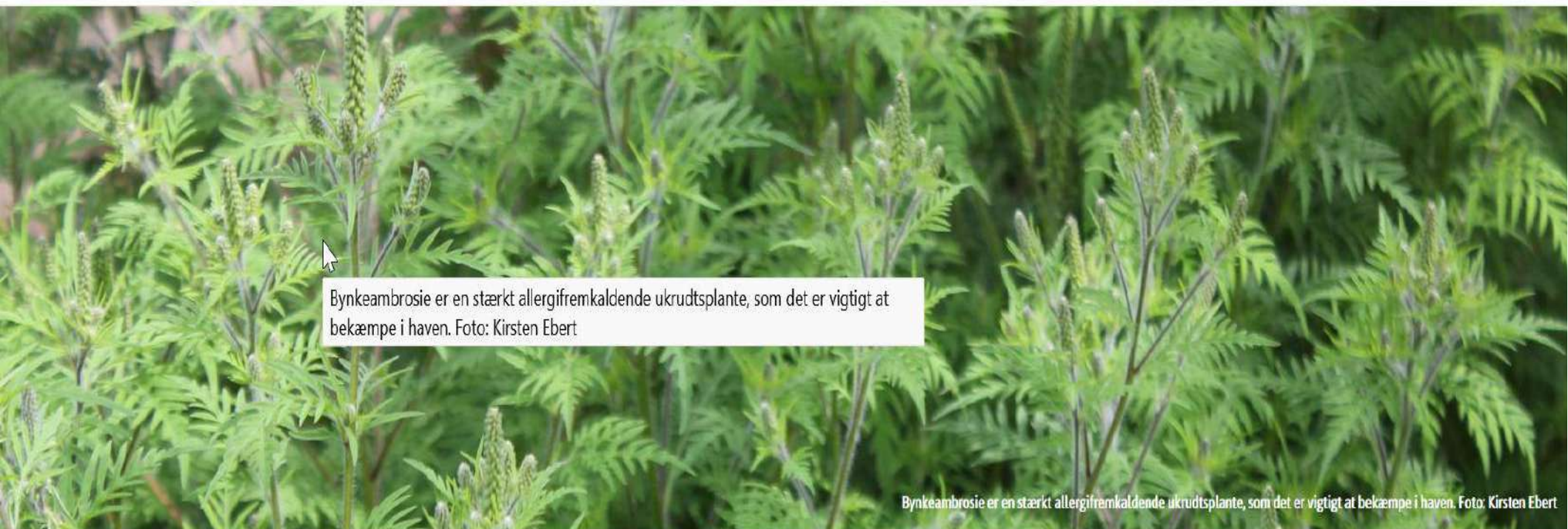
A close-up photograph of a hazel (Corylus avellana) catkin. The catkin is a long, cylindrical cluster of small, light green, scale-like bracts. A small, reddish-brown flower bud is visible at the top of the catkin. The background is blurred, showing other branches and foliage.

Hassel igen.
Et problem for pollenallergikere.

Ligesom birk, rødelt m fl

Bynkeambrosie er en stærkt allergifremkaldende ukrudtsplante, som det er vigtigt at bekæmpe i haven. Foto: Kirsten Ebert

Bynkeambrosie er en stærkt allergifremkaldende ukrudtsplante, som det er vigtigt at bekæmpe i haven. Foto: Kirsten Ebert

ANNONCE

ARTIKEL FOR ALLE

ANNONCE

Bekæmp allergiplanten bynkeambrosie

Bynkeambrosie er frygtet, da den er stærkt allergifremkaldende. Vær med til at bekæmpe den i din have, så den ikke breder sig.

Susanne Harding -

Stigende problemer med høfeber og kronisk astma kan blive resultatet, hvis den sundhedsskadelige ukrudtsplante bynkeambrosie får fodfæste.

De mystiske planter med frodiggrønne, bregnelignende blade, der pludselig vokser frem i haven, kan vække nysgerrigheden efter at se, hvad de bliver til, når de sætter blomst. Men pas på! Den vækstkraftige og stærkt allergifremkaldende bynkeambrosie kan give store problemer, hvis den ikke bliver fjernet i tide.

Relaterede artikler

ARTIKEL FOR ALLE

Gode alternativer til tre invasive planter

ARTIKEL FOR ALLE

Gul kæmpekalla

Bekæmp allergiplanten bynkeambrosie

Bynkeambrosie er frygtet, da den er stærkt allergifremkaldende. Vær med til at bekæmpe den i din have, så den ikke breder sig.

Susanne Harding

Stigende problemer med høfeber og kronisk astma kan blive resultatet, hvis den sundhedsskadelige ukrudtsplante bynkeambrosie får fodfæste.

De mystiske planter med frodiggrønne, bregnelignende blade, der pludselig vokser frem i haven, kan vække nysgerrigheden efter at se, hvad de bliver til, når de sætter blomst. Men pas på! Den vækstkraftige og stærkt allergifremkaldende bynkeambrosie kan give store problemer, hvis den ikke bliver fjernet i tide.

Relaterede artikler

Gode alternativer til tre invasive planter

Gul kæmpekalla

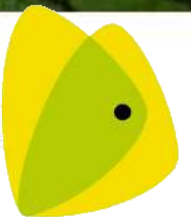
Gode alternativer til tre invasive planter

Gode alternativer til tre invasive planter

Sagen om Ørnebregnen - eksempel på en naturlig miljøgift

Bjørn Petersen - DN Roskilde

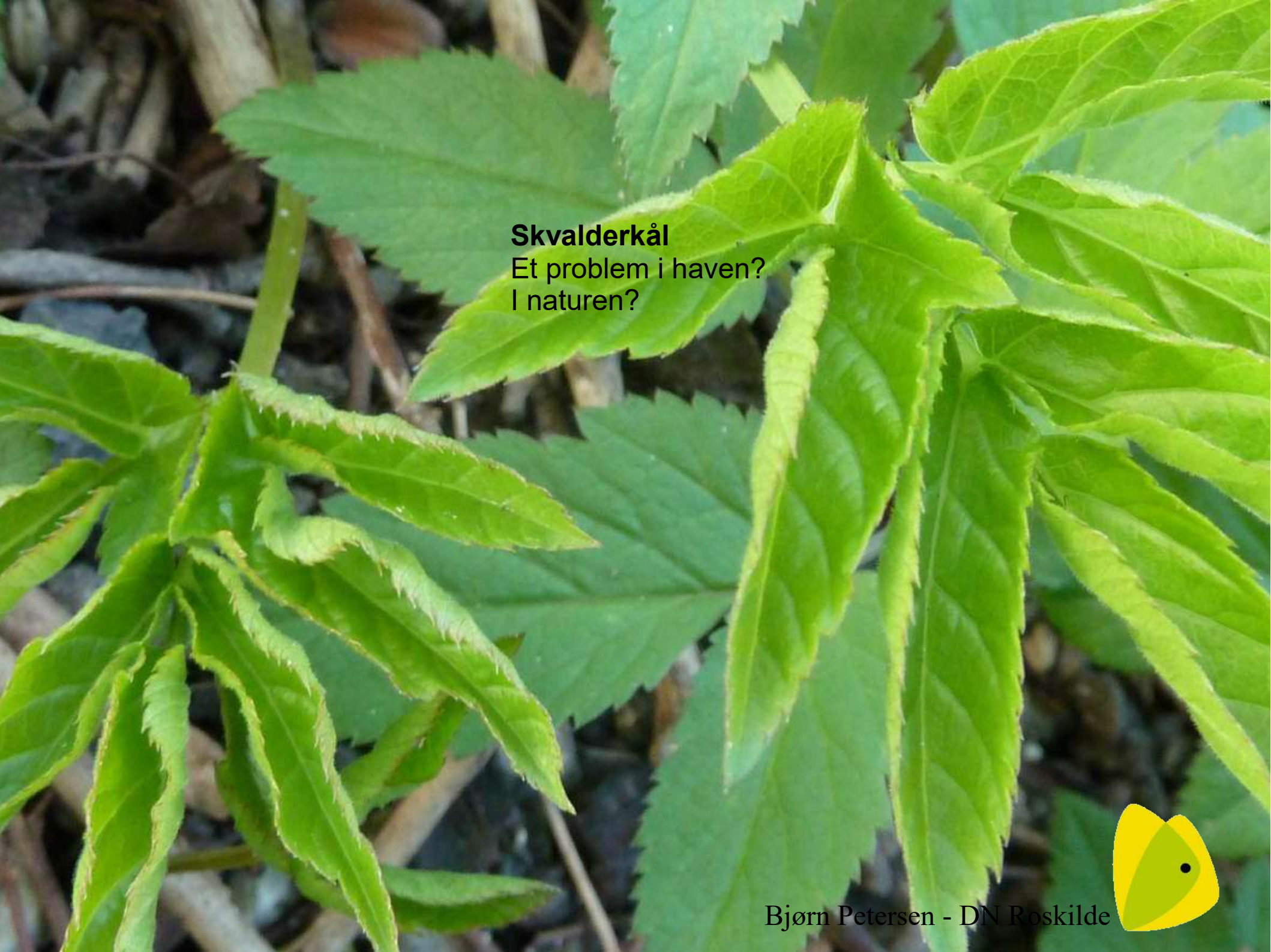

Pastinak har samme gift som kæmpebjørneklo.
"Furokumarin" gør huden lysoverfølsom.
Dog ikke ved spisning, kun hvis man får saft på huden.

A close-up photograph of a plant with bright green, serrated leaves. The leaves are elongated and have a distinct vein pattern. The background is blurred, showing more foliage and some brown, dried leaves.

Skvalderkål
Et problem i haven?
I naturen?

BÅDE tæt krat af ær og tæt bunddække af ramsløg.
De stakkels lærkesporer er ved at blive effektivt fortrængt.

Bjørn Petersen - DN Roskilde

Abstract

The teasel, *Dipsacus fullonum* is known to catch invertebrates in its water filled leaf bases, but experimental testing of reproductive benefits of this have been lacking. We report the effects of insect supplementation/removal and water removal during spring/summer on *Dipsacus* in two field populations. There were no significant treatment effects on biomass, but addition of dead dipteran larvae to leaf bases caused a 30% increase in seed set and the seed mass:biomass ratio. This study provides the first empirical evidence for reproductive benefit from carnivory in *Dipsacus fullonum*.

Abstract

The teasel, *Dipsacus fullonum* is known to catch invertebrates in its water filled leaf bases, but experimental testing of reproductive benefits of this have been lacking. We report the effects of insect supplementation/removal and water removal during spring/summer on *Dipsacus* in two field populations. There were no significant treatment effects on biomass, but addition of dead dipteran larvae to leaf bases caused a 30% increase in seed set and the seed mass:biomass ratio. This study provides the first empirical evidence for reproductive benefit from carnivory in *Dipsacus fullonum*.

Forklaring:

Planterne er gærde-kartebolle, der breder sig meget i disse år. På godt og ondt, måske. Der findes flere arter, og måske er flere ved at brede sig?

Insektet er sekspletet køllesværmer, som tydeligt kan lide deres nektar.

Den engelske tekst fortæller at gærde-kartebolle faktisk nok er insektædende! Når forskerne fodrede de vandfyldte bladbaser med insektlarver lavede de 30% flere frø!

A photograph of a forest floor covered in fallen leaves and small green plants. In the background, there are tree trunks and some bare branches. A white text box is overlaid on the left side of the image.

Små planter af haveplanten gemserod

Gemserod kan dække skovbunden ret tæt-
til skade for fx blå anemone m fl

Forholdsvis nyt problem i Danmark:
Italiensk arum. Spredes fra haver.

Kæmpebjørneklo har nabospredning

Pas på, hvad der flyger over hegnet. Både udefra og indefra. Pas på det gode naboskab.

Samarbejd med naboen. Gør hem den tjeneste at bekæmpe for hem (og undgå hens frø).

Hold særlig godt øje med dine egne. Også nær åer og søer (og små render derhen til).

Kæmpebjørneklo kommer med affald

Meget tit er de kommet med en bunke byggeaffald / haveaffald / entreprenøraffald.

Og spreder sig derfra.

Man finder som regel nogle murbrokker el lign i centrum, når der vokser kæmpebjørneklo ude i isolerede moser o.l.

Så tænk over at det du

Kæmpebjørneklo

Man ser tit tætte bev

Så tænk på, hvad der

Undgå helst helt at k

som minimum planl

Nu kommer igen en sektion om

kæmpebjørneklo

fra mit netsted bjørnus.dk

(hvor der er *meget mere*)

Kæmpebjørneklo flyder formidabelt

Pas især på langs åer, søer og grøfter. Særligt nede ad brinken.

Tit er det meget svært at få øje på planter nede ad en stejl brink.

Gå en tur på naboens side, derfra kan man bedre se sine egne.

Del dette:

⇒ [Naturvejledning og naturpleje](#)

⇒ [Hørhusfolden](#)

⇒ [Beskæring af træer](#)

⇒ [Lille Valby Enge og Bolund](#)

⇒ [Våd natur](#)

⇒ [Ren sø at tudse i](#)

⇒ [Ekstra materiale](#)

⇒ [Korte naturpleje-foredrag på film](#)

⇒ [Kæmpebjørneklo](#)

⇒ [Timing året rundt](#)

⇒ [Inden 1. maj](#)

⇒ [Inden 1. juni](#)

⇒ [Inden 1. juli](#)

⇒ [Inden 15. august](#)

⇒ [Efterår](#)

⇒ [Vinter](#)

⇒ [Tidligt forår](#)

⇒ [Sikkerhed og farer](#)

⇒ [En god plan](#)

Kæmpebjørneklo har nabospredning

Pas på, hvad der flyger over hegnet. Både udefra og indefra. Pas på det gode naboskab.

Samarbejd med naboen. Gør hem den tjeneste at bekæmpe for hem (og undgå hens frø).

Hold særlig godt øje med dine egne. Også nær åer og søer (og små render derhen til).

Kæmpebjørneklo kommer med affald

Meget tit er de kommet med en bunke byggeaffald / haveaffald / entreprenøraffald.

Og spreder sig derfra.

Man finder som regel nogle murbrokker el lign i centrum, når der vokser kæmpebjørneklo ude i isolerede moser o.l.

Så tænk over at det du smider i mosen eller ikke bare forsvinder. *Noget* kommer måske igen!

Kæmpebjørneklo kommer med maskiner

Man ser tit tætte bevoksninger i entreprenørers spor. Fx i højspændingstraceer.

Så tænk på, hvad der sidder fast af frø – i jorden der klæber til hjul og redskaber osv.

Undgå helst helt at køre i kæmpebjørneklo-områder. Maskinel bekæmpelse er ikke effektiv, og skal som minimum planlægges med omtanke.

Kæmpebjørneklo flyder formidabelt

Pas især på langs åer, søer og grøfter. Særligt nede ad brinken.

Tit er det meget svært at få øje på planter nede ad en stejl brink.

Gå en tur på naboens side, derfra kan man bedre se sine egne.

Del dette:

⇒ [Naturvejledning og naturpleje](#)

⇒ [Hørhusfolden](#)

⇒ [Beskæring af træer](#)

⇒ [Lille Valby Enge og Bolund](#)

⇒ [Våd natur](#)

⇒ [Ren sø at tudse i](#)

⇒ [Ekstra materiale](#)

⇒ [Korte naturpleje-foredrag på film](#)

⇒ [Kæmpebjørneklo](#)

⇒ [Timing året rundt](#)

⇒ [Inden 1. maj](#)

⇒ [Inden 1. juni](#)

⇒ [Inden 1. juli](#)

⇒ [Inden 15. august](#)

⇒ [Efterår](#)

⇒ [Vinter](#)

⇒ [Tidligt forår](#)

⇒ [Sikkerhed og farer](#)

⇒ [En god plan](#)

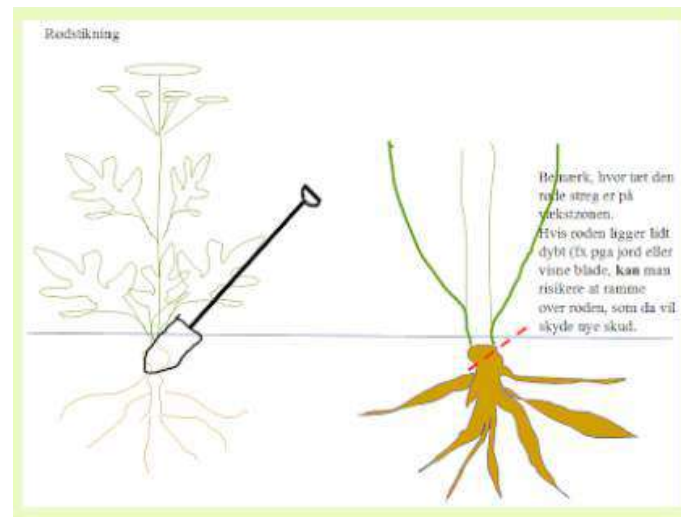

Metoderne

Hvad virker rent faktisk?

Undgå tidsspilde og skuffelser.

Oplev endda arbejdsglæde!

Dårlige metoder

Mange tror eller gætter på noget, der faktisk giver besvær, tidsspilde og dårlige resultater.

Tag ved lære af erfaringer!

Kend kæmpebjørneklo

Hvordan ser de ud?

Se fotos af forskellige stadier i "[Timing året rundt](#)"

(Brug linksne til de enkelte perioder)

Hovedemnet for foredraget var trods alt kæmpebjørneklo – og så selvfølgelig publikums spørgsmål og kommentarer, de jo ville kunne føre vidt, og bringe mange flere arter og overvejelser frem.

De næste billeder er *-lidt* tilfældigt valgte- eksempler på forskellige kommuners indsatsplaner.

Lovgivningen om kæmpebjørneklo er nemlig nogle faktisk lidt indviklede regler, der indebærer at kæmpebjørneklo egentlig ikke som sådan er forbudt, helt automatisk.

Men en kommune kan med en besluttet indsatsplan forbyde den i hele eller dele af kommunen - og fra da af stille krav til alle lodsejere. Og gennemtvinge dem.

De 2 rødt-indrammede har RIGTIG GODE indsatsplaner med fornuftige beskrivelser af bekæmpelse mm. Mange indsatsplaner er desværre fyldt med fejl og misforståelser.

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo

2020-2029

Roskilde Kommune har siden 2010 haft en indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo. Siden vedtagelsen er mange bestande blevet udryddet eller formindsket kraftigt, men der er også fundet mange nye. Det betyder, at der fortsat findes kæmpe-bjørneklo i kommunen.

Den hidtidige indsatsplan var gældende til og med 2019. Derfor har Roskilde Kommune udarbejdet en ny indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo, som er gældende i perioden 2020-2029, begge år inklusiv. Formålet med planen er at udrydde planten i hele kommunen. Det kræver en effektiv og vedholdende indsats.

Indsatsområde

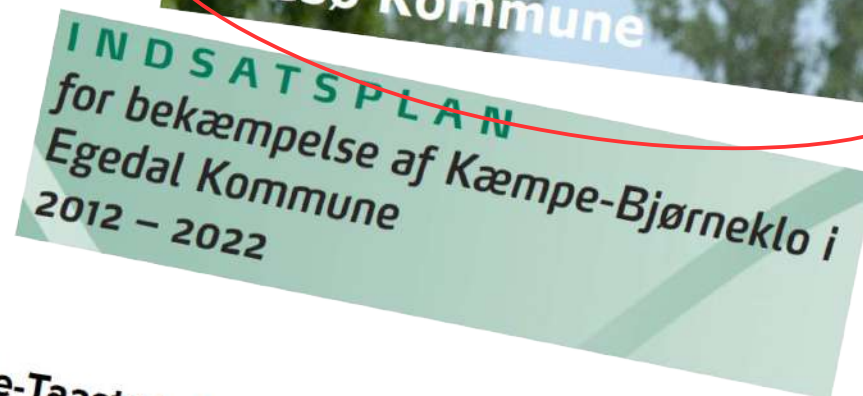
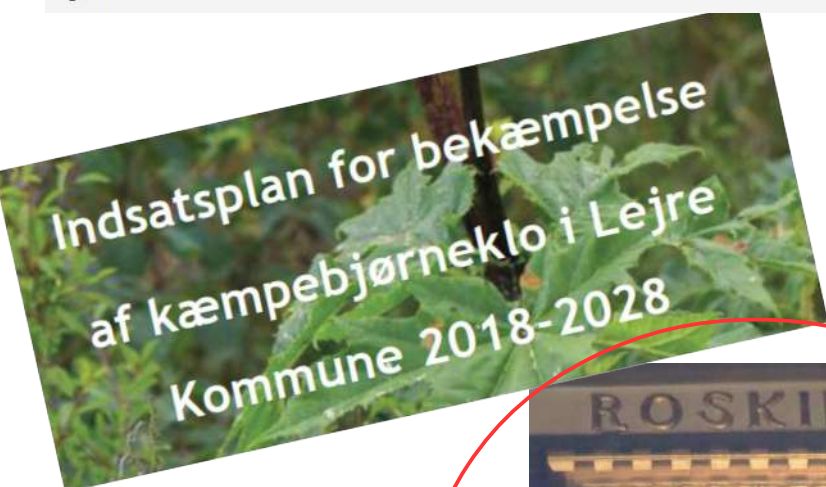
Hele Roskilde Kommune udpeges med denne plan som indsatsområde for bekæmpelse af bjørneklo.

Hvis kæmpe-bjørneklo ikke bekæmpes eller bekæmpelsen er utilstrækkelig, kan kommunen, efter et forudgående varsel, påbyde ejeren eller brugeren af det pågældende areal at foretage bekæmpelsen med en frist på ikke under 14 dage.

Hvis ejer eller bruger ikke efterkommer påbuddet, kan kommunen uden yderligere varsel foretage bekæmpelsen på ejers eller brugers regning.

Roskilde Kommunes afgørelser efter bestemmelserne i denne indsatsplan, som f.eks. påbud om at bekæmpe, kan inden fire uger fra datoen for modtagelse af afgørelsen påklages til Miljøstyrelsen.

Frederikssund Kommune bekæmper bjørneklo på kommunale arealer, både manuelt, maskinelt og ved brug af afgræsning. Langs vandløbene bekæmper Kommunens åmænd bjørneklo.

Høje-Taastrup Kommunes indsatsplan mod kæmpebjørneklo

Kæmpe-bjørneklo kan kun bekæmpes gennem en fælles indsats fra grundejere, landbrug og kommune. Høje-Taastrup Kommune har derfor udarbejdet Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo, som pålægger såvel kommunen som private lodsejere at bekæmpe planten. Læs [Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo i Høje-Taastrup Kommune](#)

Køge Kommunes indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo er gældende fra 1. marts. Indsatsplanen er gældende for hele Køge Kommune og gælder alle arealer, uanset ejerforhold. Læs [Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo](#)

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo

Indsatsplan
Gældende fra 24. april 2019

Var foredraget blevet holdt (og det bliver det måske senere), så var planen faktisk at tale ret kort og hurtigt om stoffet ovenfor og bruge mere tid på den fælles samtale.

Det ville (og vil måske) bringe mange andre arter på banen. Hvad med fx *dræbersnegle*, *fasaner*, *eng-brandbæger*, *honningbi*, *honningsvamp*, *elmesyge*, *skægkræ* og sikkert mange andre?

På verdensplan er invasive arter et kæmpe problem, også med helt andre arter end vore. Og nogle af vore gode hjemmehørende er andre steder dybt problematiske.

Måske også nogle flere etiske og filosofiske spørgsmål. Og mere om biologiske detaljer, måske. Iflg den konkrete interesse.

Foredraget startede med **vor tids værste invasive art**.

Er det rimeligt at kalde os det?

Er der reelt håb om at vi som menneskehed kan indrette os på en fornuftig måde, der både kan rumme os selv og vore (grænseløse?) behov OG samtidig en rig natur i tidsaldre fremover?

